

Vabariigi Valitsuse korralduse
„Vabariigi Valitsuse 5. augusti 2004. a korralduse nr 615
„Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri“ muutmise”
eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

Euroopa Liidu kaitstavate alade võrgustik Natura 2000 on moodustatud kahe direktiivi – Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/147/EÜ (ELT L 20, 26.1.2010, lk 7–25) loodusliku linnustiku kaitse kohta (edaspidi *linnudirektiiv*) ning EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50) looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (edaspidi *loodusdirektiiv*) – alusel. Natura 2000 võrgustik koosneb linnudirektiivi artikli 4 lõike 1 ja 2 alusel valitud linnualadest ning loodusdirektiivi artikli 3 lõike 1 ja artikli 4 alusel valitud loodusaladest. Linnudirektiiv ei sätesta linnualade valimiseks täpseid kriteeriume, seetõttu töötati need välja koostöös Eesti Ornitoloogiaühinguga Hollandi riigi poolt rahastatud linnualade valimise projekti raames. Linnualade valimisel kasutati järgmisi kriteeriume:

- pesitsevate liikide puhul:
  - 1) üks viiest parimast alast vastava linnuliigi kaitseks (lisatingimus: vähemalt 1% Eesti arvukusest ja vähemalt 2 paari);
  - 2) 1% Eesti arvukusest rändavatel veelindudel (lisatingimus: vähemalt 2 paari).
- mitte-pesitsevate liikide puhul:
  - 1) üks viiest parimast alast vastava linnuliigi kaitseks (lisatingimus: vähemalt 0,1% rändetee populatsiooni arvukusest ja vähemalt 5 isendit);
  - 2) 1% rändetee populatsiooni arvukusest rändavatel veelindudel;
  - 3) “pudelikaelaala” (ala läbib rände ajal üle 3000 haukalise ja pistrikulise või sookure);
  - 4) peatub 20 000 veelindu.

Loodusalade valikukriteeriumid on toodud loodusdirektiivi III lisas. Selle järgi tuleb loodusalade valikul arvestada elupaigatüüpide esinduslikkust, struktuuri ja funktsioonide säilimise määra ja ala olulisust elupaigatüübi soodsa seisundi säilimise seisukohast. Taime- ja loomaliikide elupaikade valimisel tuleb arvestada liigi populatsiooni seisundit ning liigi elupaiga struktuuri ja funktsioonide säilimise määra ning ala olulisust liigi säilimise seisukohast lähtudes. Loodusalade valikul tuleb veel eelistada alasid, kus esineb mitmeid erinevaid elupaiku ning arvestada alade geograafilist katvust.

Natura 2000 võrgustiku loomises osalevad kõik Euroopa Liidu liikmesriigid võrdeliselt sellega, mil määral tema territooriumil leidub loodusdirektiivis nimetatud looduslikke elupaigatüüpe ja liikide elupaiku. Natura 2000 võrgustiku eesmärk on säilitada ning ka taastada väärtuslikke ja ohustatud elupaiku, ühtlasi kaitsta ohustatud liike ning nende isendite elupaiku, seega aidata kaasa looduse mitmekesisuse säilimisele.

Looduskaitseaduse § 91 lõike 6 kohaselt kinnitab Vabariigi Valitsus korraldusega Euroopa Komisjonile esitatava Natura 2000 võrgustiku alade loetelu. Esmakordselt kinnitas Vabariigi Valitsus nimetatud loetelu 5. augusti 2004. a korraldusega nr 615 “Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri”. Korraldusega kinnitati Eesti Natura 2000 linnu- ja loodusalade nimekiri, loodusalade kaitse-eesmärgid ja ülevaatekaardid. Nimekirja on täiendatud 23. aprilli 2009. a korraldusega nr 148, 16. detsembri 2010. a korraldusega nr 486 ning 27. mai 2015. a korraldusega nr 101. Täna kehtivas Eesti Natura 2000 alade nimekirjas on 66 linnuala ja 542 loodusala. Loodusalad ja linnualad kattuvad osaliselt või täielikult,

seega on Natura 2000 alade pindala kokku keskkonnaregistri andmetel 1 486 376 ha, millest ligikaudu pool hõlmab merd ja pool maismaad. Eesti maismaaterritooriumist katab Natura 2000 võrgustik keskkonnaregistri andmetel 17%.

Lisaks tehakse täiendusi Natura 2000 aladel, mille riigisisene kaitsekord on tänaseks muudetud. Natura 2000 aladel täpsustatakse nii kaitse-eesmärke kui ka välispiire, et tagada elupaikade ja liikide soodne seisund. Olemasolevate riigisiseste kaitstavate alade laiendused ning kaitse-eesmärgid on Natura 2000 alade võrgustikku lisatud ainult juhul, kui nende kaitse alla võtmine on avalikustatud, maaomanikke on kaitsemeetmetest teavitatud ning Vabariigi Valitsus on need otsusega kinnitanud. Ainsa erandina on eelnõukohase korraldusega muudetud Kiigumõisa loodusala kaitstavate elupaikade loendit ilma, et sellekohane muudatus kajastuks Kiigumõisa maastikukaitseala kaitse-eeskirjas. Vt täpsemalt alapunkt 6.

Natura 2000 alasid kaitstakse kui riigisiseseid kaitstavaid loodusobjekte vastavalt looduskaitseseaduse § 10 lõigetele 1 ja 2. Tegevuse kavandamisel ja strateegiliste planeerimisdokumentide koostamisel tuleb keskkonnamõju või keskkonnamõju strateegilise hindamise käigus hinnata kavandatava tegevuse võimalikku mõju Natura 2000 loodus- ja linnualade kaitse-eesmärkidele ja alade terviklikkuse säilimisele. Keskkonnamõju hindamise õiguslikud alused ja kord on sätestatud keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses.

Korralduse eelnõu on koostanud Keskkonnaministeeriumi looduskaitseosakonna peaspetsialist Margit Tennokene (tel 626 2889, margit.tennokene@envir.ee). Eelnõu keeletoimetaja oli õigusosakonna peaspetsialist Aili Sandre (tel 626 2953, aali.sandre@envir.ee) ja eelnõu õigusekspertiisi on teinud õigusosakonna jurist Käthlin Raudla (tel 626 0798, kathlin.raudla@envir.ee) ja nõunik Merike Laidvee (tel 626 2905, merike.laidvee@envir.ee).

Eelnõukohase korraldusega muudetakse Vabariigi Valitsuse 5. augusti 2004. a korralduse nr 615 27. veebruaril 2015. a jõustunud redaktsiooni (RT III, 04.03.2015, 2). Eelnõu ei ole seotud ühegi teise akti menetlusega.

Natura 2000 võrgustiku muudatused esitatakse Euroopa Komisjonile selleks otstarbeks loodud veebikeskkonna kaudu. Seejärel saadetakse kinnituskiri Eesti alalise esinduse kaudu Euroopa Komisjonile.

2. Eelnõu sisu

Eelnõukohase korraldusega muudetakse 21 loodusala kaitse-eesmärke ning täpsustatakse 32 loodusala ja 8 linnuala piire. Vapramäe loodusala ja Elva-Vitipalu loodusala liidetakse ja nimetatakse ümber Elva loodusalaks ning Adraku loodusala liidetakse loodava Kärasi loodusalaga. Eelnõukohase korralduse jõustumise järgselt on Natura 2000 alade pindala kokku 1 485930 ha, seega suureneb kogupindala 2375 ha. Natura 2000 võrgustikus olevate loodusalade kogupindala laieneb 2088 ha, seda peamiselt Lavassaare (1215 ha), Väinamere (501 ha), Meenikunno (364 ha) ja Pähklisaare (124 ha) loodusalade arvelt. Linnualade kogupindala laieneb 2096 ha, peamiselt Lavassaare ja Väinamere aga ka Pärnu lahe (286 ha) linnualade arvelt.

Korraldusega täpsustatakse kaitse-eesmärke, laiendatakse olemasolevaid alasid ning tehakse piiritäpsustusi, mis tulenevad 2015. ja 2016. aastal toimunud kaitstavate loodusobjektide eesmärkide ning piiride muutmisest.

Kaitstavaid alasid on muudetud selleks, et tagada elupaikade ja liikide parem kaitse. Natura 2000 võrgustikku kuuluvaid alasid muudetakse vaid juhul, kui kaitstava loodusobjekti kaitse-eesmärgid või piirimuudatused on Vabariigi Valitsus kinnitanud uue kaitse-eeskirjaga või kui olemasolev kaitsekord tagab lisatava liigi kaitse. Kaitse-eeskirjade seletuskirjad sisaldavad üldjuhul teavet Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärkide muutmise ja piiride korrigeerimise kohta. Eelnõukohase korraldusega kavandatud Natura 2000 alade muudatused avalikustati ka teatega üleriigilises ajalehes Postimees 17. veebruaril 2017. a. Teade sisaldas andmeid, mis kaitse-eeskirjade seletuskirjades ei kajastu. Need on olukorrad, kus alal kehtivat kaitsekorda ja piire ei ole muudetud. Vabariigi Valitsuse 5. augusti 2004. a korralduse nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatava Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri“ muutmise korralduse eelnõuga saab tutvuda kuni 1. märtsini 2017. a Keskkonnaministeeriumis. Üleriigilise ajalehe kaudu avalikustamine on piisav, kuna suur osa muudatustest on avalikustatud kaitstavate loodusobjektide kaitse-eeskirjade avalikustamise protsessi käigus (koos kaitse-eeskirja menetluse algatamise teate ja hiljem kaitse-eeskirja kätte toimetamisega on menetlusosalistele kätte toimetatud dokumendid, mis sisaldasid teavet Natura 2000 võrgustiku alade muudatuste kohta).

Eelnõukohase korralduse punktiga 1 tehakse järgmised muudatused.

Alapunktiga 1 lisatakse Aidu loodusala (EE0080104) kaitstavate elupaikade loendisse rohunditerikkad kuusikud (9050). Aidu loodusala on kaitse all Aidu looduskaitsealana, mille eesmärk on samuti rohunditerikaste kuusikute kaitse, seega tagab kehtiv kaitsekord elupaiga kaitse. Nimetatud elupaiga on Vabariigi Valitsus lisanud Aidu looduskaitseala kaitse-eesmärkide hulka 31. oktoobri 2016. a määrusega nr 116 „Aidu looduskaitseala kaitse-eeskiri“.

Alapunktiga 2 lisatakse Ebavere loodusala (EE0060215) kaitstavate elupaikade loendisse vanad laialehised metsad (*9020). Ebavere loodusala on kaitse all Ebavere maastikukaitsealana, mille kaitse-eesmärkide hulka kuuluvad ka vanad laialehised metsad, seega tagab kehtiv kaitsekord elupaiga kaitse. Nimetatud elupaiga on Vabariigi Valitsus lisanud Ebavere maastikukaitseala kaitse-eesmärkide hulka 15. septembri 2016. a määrusega nr 101 „Ebavere maastikukaitseala kaitse-eeskiri“.

Alapunktiga 3 muudetakse Elva-Vitipalu (EE0080318) loodusala nimi ning liidetakse alaga Vapramäe loodusala (EE0080309). Loodusala uus nimi on Elva loodusala (EE0080318). Nimetatud muudatus on seotud Vabariigi Valitsuse 10. märtsi 2016. a määrusega nr 29 „Elva maastikukaitseala moodustamine ja kaitse-eeskiri“ kinnitatud Elva maastikukaitsealaga, mis moodustati Elva-Vitipalu maastikukaitseala, maastikulise üksikelemendi Vapramägi, Elva jõe hoiuala Tartumaal ja osaliselt Elva-Peedu metsapargi Pirnaku ja Liivamäe metsa lahustükkide liitmisel. Viidatud muudatusega ühtlustati piirnevate loodusalade kaitse-eesmärgid.

Samuti lisatakse Elva loodusala (EE0080318) kaitstavate elupaikade loendisse allikad ja allikasood (7160) ja siirdesoo- ja rabametsad (*91D0). Elva loodusala on kaitse all Elva maastikukaitsealana, mille kaitse-eesmärkide hulka kuuluvad ka allikad ja allikasood ning siirdesoo- ja rabametsad, seega tagab kehtiv kaitsekord elupaikade kaitse. Nimetatud elupaigad on Vabariigi Valitsus lisanud Elva maastikukaitseala kaitse-eesmärkide hulka eespool viidatud 10. märtsi 2016. a määrusega nr 29.

Alapunktiga 4 jäetakse Haapsi loodusala (EE0040329) kaitstavatest liikidest välja laiujur (*Dytiscus latissimus*). 2009. aastal tehtud loodusalade välispiiride muudatusega jäi laiujur ekslikult Haapsi loodusala eesmärgiks. Haapsi loodusala teiste eesmärkide osas muudatusi ei ole, olemasolev kaitsekord tagab eesmärgiks seatud liikide ja elupaikade kaitse.

Alapunktiga 5 tunnistatakse kehtetuks Karusoo loodusala (EE0070187) sätestav punkt. Karusoo loodusala asemel moodustatakse Kärasi loodusala (EE0070187). Vt. alapunkt 11.

Alapunktiga 6 lisatakse Kiigumõisa loodusala (EE0060110) kaitstavate elupaikade loendisse nõrglubja-allikad (*7220). Osa allikatest, mis on tegelikkuses elupaigatüübi *7220 esindajad – nõrglubjaallikad – on olnud eksikombel registreeritud elupaigatüübi allikad ja allikasood (7160) alla. Parandused on juba sisse viidud EELISE Natura elupaikade registrisse, kuid vaja on täiendada ka kaitse-eesmärke ja Natura 2000 võrgustiku standardandmevormi.

Paranduse tegemine on vajalik ka praktiliste kaitsekorralduslike tegevuste elluviimiseks. Eesti Loodushoiu Keskus viib läbi LIFE projekti „Springday“ - Nõrglubjaallikate kaitse ja taastamine (Conservation and restoration of petrifying spring habitats (code *7220) in Estonia, LIFE SPRINGDAY, LIFE12 NAT/EE/000860), mille fookuses on nõrglubjaallikate kaitse ja seisundi parandamine. Selle projekti vahendeid on võimalik kasutada ka Kiigumõisa nõrglubjaallikate seisundi parandamiseks. Seda aga eeldusel, et andmete korrigeerimine EL andmebaasides toimub lähiajal – projekti raames saab vajalikke töid teha kuni 2017. aasta lõpuni.

Kiigumõisa loodusala kaitsekord on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 12. detsembri 2005. a määrusega nr 294 „Kiigumõisa maastikukaitseala kaitse-eeskiri“. Erinevalt üldreeglit ei ole kaitse-eeskirjas kaitse-eesmärgina kirjas loodusala elupaikade loendisse lisatavat elupaigatüüpi nõrglubja-allikad (*7220), kuid selle kaitse on tagatud läbi praegu loendis oleva elupaigatüübi allikad ja allikasood (7160) kaitse. Muudatus loodusala kaitse-eesmärgis on läbi räägitud ka puudutatud maaomanikuga. Maaomanik vastuväiteid ei ole esitanud.

Alapunktiga 7 lisatakse Kirikumäe loodusala (EE0080607) kaitstavate elupaikade loendisse rabad (*7110) ja siirde- ja õõtsiksood (7140). Kirikumäe loodusala on kaitse all Kirikumäe maastikukaitsealaga, mille kaitse-eesmärkide hulka kuuluvad ka rabad ja siirde- ja õõtsiksood, seega tagab kehtiv kaitsekord elupaiga kaitse. Nimetatud elupaigad on Vabariigi Valitsus lisanud Kirikumäe maastikukaitseala kaitse-eesmärkide hulka 16. juuni 2016. a määrusega nr 63 „Kirikumäe maastikukaitseala kaitse-eeskiri“.

Alapunktiga 8 lisatakse Koiva-Mustjõe luha loodusala (EE0080421) kaitstavate elupaikade loendisse puiskarjamaad (9070). Koiva-Mustjõe luha loodusala on kaitse all Koiva-Mustjõe maastikukaitsealana, mille kaitse-eesmärkide hulka kuuluvad ka puiskarjamaad, seega tagab kehtiv kaitsekord elupaiga kaitse. Nimetatud elupaiga on Vabariigi Valitsus lisanud Koiva-Mustjõe maastikukaitseala kaitse-eesmärkide hulka 25. veebruari 2016. a määrusega nr 25 „Koiva-Mustjõe maastikukaitseala kaitse-eeskiri“.

Alapunktiga 9 lisatakse Kostivere loodusala (EE0010114) kaitstavate elupaikade loendisse kuivad niidud lubjarikkal mullal (6210), niiskuslembesed kõrgrohustud (6430) ja aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud (6510). Kostivere loodusala on kaitse all Kostivere maastikukaitsealana, mille kaitse-eesmärkide hulka kuuluvad ka nimetatud elupaigad, seega tagab kehtiv kaitsekord elupaikade kaitse. Nimetatud elupaigad on Vabariigi Valitsus lisanud Kostivere maastikukaitseala kaitse-eesmärkide hulka 29. detsembri 2016. a määrusega nr 162 „Kostivere maastikukaitseala kaitse-eeskiri“.

Alapunktiga 10 jäetakse Kämbla loodusala (EE0010103) kaitstavate liikide loetelust välja harilik lendorav (*Pteromys volans*). Keskkonnaregistri andmete kohaselt registreeriti lendorava olemasolu kaitsealal viimati 1996. aastal. Pärast seda on teadaolev lendorava pesapuu tormi käes murdunud. Hiljem on elupaika korduvalt kontrollitud, kuid lendorava tegevusjälgi ei ole leitud. Muudatuse kaitse-eesmärkides on kinnitanud Vabariigi Valitsus 30. juuni 2016. a määrusega nr 67 „Kämbla looduskaitseala kaitse-eeskiri“. Kämbla loodusala teiste eesmärkide osas muudatusi ei ole, olemasolev kaitsekord tagab eesmärgiks seatud liikide ja elupaikade kaitse.

Alapunktiga 11 lisatakse korralduse punkti 2 alapunkt 160¹ Kärasi loodusala (EE0070187). Kärasi loodusala on kaitse all Kärasi looduskaitsealana, kuhu kuulub endine Karusoo loodusala ja üks Adraku loodusala lahustükk (Kukemurrumetsa lendorava püsielupaik). Kärasi loodusala piir viiakse vastavusse Kärasi looduskaitseala Senkassaare ja Karusoo sihtkaitsevööndi piiridega. Natura 2000 loodusala nime muutmine on otstarbekas, kuna eelnõukohase korralduse Natura 2000 loodusala asub Kärasi looduskaitsealal. Loodusala eesmärkides muudatusi ei tehta, nii Adraku loodusala lahustüki kui Karusoo loodusala eesmärgid sätestatakse Kärasi loodusala eesmärkidenä. Kärasi looduskaitseala on moodustatud Vabariigi Valitsuse 10. veebruari 2017. a määrusega nr 51 „Kärasi looduskaitsealal moodustamine ja kaitse-eeskiri“.

Alapunktiga 12 lisatakse Lahemaa loodusala (EE0010173) kaitstavate elupaikade loendisse okasmetsad oosidel ja moreenkuhjatistel (sürjametsad – 9060). Lahemaa loodusala on kaitse all Lahemaa rahvuspargina, mille kaitse-eesmärkide hulka kuuluvad ka okasmetsad oosidel ja moreenkuhjatistel, seega tagab kehtiv kaitsekord elupaiga kaitse. Nimetatud elupaiga on Vabariigi Valitsus lisanud Lahemaa rahvuspargi kaitse-eesmärkide hulka 19. veebruari 2015. a määrusega nr 18 „Lahemaa rahvuspargi kaitse-eeskiri“.

Alapunktiga 13 lisatakse Lasila loodusala (EE0060206) kaitstavate elupaikade loendisse okasmetsad oosidel ja moreenkuhjatistel (9060). Lasila loodusala on kaitse all Lasila looduskaitsealana, mille kaitse-eesmärkide hulka kuuluvad ka okasmetsad oosidel ja moreenkuhjatistel, seega tagab kehtiv kaitsekord elupaiga kaitse. Nimetatud elupaiga on Vabariigi Valitsus lisanud Lasila looduskaitseala kaitse-eesmärkide hulka 4. veebruari 2016. a määrusega nr 15 „Lasila looduskaitseala moodustamine ja kaitse-eeskiri“.

Alapunktiga 14 lisatakse Lavassaare loodusala (EE0040324) kaitstavate elupaikade loendisse kadastikud (5130), liigirikkad madalsood (7230), vanad loodusmetsad (*9010) ja soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080) ning kaitstavate liikide nimekirja lisatakse eesti soojumikas (*Saussurea alpina ssp. esthonica*) ja kaunis kuldking (*Cypripedium calceolus*). Lavassaare loodusala on kaitse all Lavassaare looduskaitsealana, mille kaitse-eesmärkide hulka kuuluvad ka nimetatud elupaigad, seega tagab kehtiv kaitsekord elupaiga kaitse. Nimetatud elupaigad on Vabariigi Valitsus lisanud Lavassaare looduskaitseala kaitse-eesmärkide hulka 5. mai 2016. a määrusega nr 54 „Lavassaare looduskaitseala moodustamine ja kaitse-eeskiri“.

Alapunktiga 15 lisatakse Meelva loodusala (EE0080203) kaitstavate elupaikade loendisse siirde- ja õõtsiksood (7140). Meelva loodusala on kaitse alla Meelva looduskaitsealana, mille kaitse-eesmärkide hulka kuuluvad ka siirde- ja õõtsiksood, seega tagab kehtiv kaitsekord elupaiga kaitse. Nimetatud elupaiga on Vabariigi Valitsus lisanud Meelva looduskaitseala kaitse-eesmärkide hulka oma 29. detsembri 2016. a määrusega nr 164 „Meelva looduskaitseala kaitse-eeskiri“.

Alapunktiga 16 jäetakse Meenikunno loodusala (EE0020204) kaitstavate liikide loetelust välja harilik vingerjas (*Misgurnus fossilis*). Vingerjas oli Meenikunno loodusala kaitse-eesmärkide hulgas tehnilise vea tõttu. Meenikunno loodusala teiste eemärkide osas muudatusi ei ole, olemasolev kaitsekord tagab eesmärgiks seatud liikide ja elupaikade kaitse.

Alapunktiga 17 lisatakse Otepää loodusala (EE0080401) kaitstavate elupaikade loendisse allikad ja allikasood (7160) ning välja jäetakse lubjarikkad madalsood lääne-mõökrohuga (7210) ja lammi-lodumetsad (*91E0). Värskeima Natura 2000 elupaikade inventuuri järgi on elupaigatüübi 7210 asemel inventeeritud liigirikkad madalsood (7230), mis on juba üks ala eesmärkidest. Elupaigatüüp lammi-lodumetsad asuvad alal killustatult ning inventuuri kohaselt on nende esinduslikkus märgitud väheesinduslikuks (D). Nimetatud muudatused on Vabariigi Valitsus sisse viinud Otepää looduspargi kaitsekorras 1. veebruari 2016. a määrusega nr 135 „Otepää looduspargi kaitse-eeskiri“.

Alapunktiga 18 lisatakse Paadrema loodusala (EE0040341) kaitstavate elupaikade loendisse vanad looduspargid (*9010) ja välja jäetakse rohundite rikkad kuusikud (9050). Paadrema loodusala on kaitse all Paadrema looduskaitsealana, mille kaitse-eesmärkide hulka kuuluvad ka vanad looduspargid, seega tagab kehtiv kaitsekord elupaiga kaitse. Rohunditerikaste kuusikute elupaigatüüp oli ekslikult määratud. 2013. aasta inventuuril selgus, et tegemist on soostuvate ja soo-lehtmetsade elupaigatüübiga, mille teises rindes leidub kohati kuuske. Nimetatud muudatused on Vabariigi Valitsus sisse viinud 29. detsembri 2016. a määrusega nr 167 „Paadrema looduskaitseala moodustamine ja kaitse-eeskiri“.

Alapunktiga 19 lisatakse Paraspõllu loodusala (EE0010102) kaitstavate elupaikade loendisse nõrglubja-allikad (*7220). Paraspõllu loodusala on kaitse all Paraspõllu looduskaitsealana, mille kaitse-eesmärkide hulka kuuluvad ka nõrglubja-allikad, seega tagab kehtiv kaitsekord elupaiga kaitse. Nimetatud elupaiga on Vabariigi Valitsus lisanud Paraspõllu looduskaitseala kaitse-eesmärkide hulka 7. juuli 2016. a määrusega nr 76 „Paraspõllu looduskaitseala kaitse-eeskiri“.

Alapunktiga 20 lisatakse Pähklisaare loodusala (EE0080301) kaitstavate elupaikade loendisse vanad laialehised metsad (*9020). Pähklisaare loodusala on kaitse all Pähklisaare looduskaitsealana, mille kaitse-eesmärkide hulka kuuluvad ka vanad laialehised metsad, seega tagab kehtiv kaitsekord elupaiga kaitse. Nimetatud elupaiga on Vabariigi Valitsus lisanud Pähklisaare looduskaitseala kaitse-eesmärkide hulka 17. novembri 2016. a määrusega nr 132 „Pähklisaare looduskaitseala moodustamine ja kaitse-eeskiri“.

Alapunktiga 21 lisatakse Rannaniidu loodusala (EE0040348) kaitstavate elupaikade loendisse liivased ja mudased pagurannad (1140), hallid lited (*2130) ja puiskarjamaad (9070) ning välja jäetakse püsitaimestuga liivarannad (1640). Rannaniidu loodusala on kaitse all Pärnu rannaniidu looduskaitsealana, mille kaitse-eesmärkide hulka kuuluvad ka pagurannad, hallid lited ja puiskarjamaad, seega tagab kehtiv kaitsekord elupaikade kaitse. Püsitaimestuga liivarandade elupaigatüüp on ekslikult määratud. 2013. aastal tehtud poollooduslike koosluste inventuuri käigus selgus, et tegemist on rannaniitudega. Nimetatud muudatused on Vabariigi Valitsus kinnitanud oma 30. juuni 2016. a määrusega nr 69 „Pärnu rannaniidu looduskaitseala kaitse-eeskiri“.

Alapunktiga 22 jäetakse Uulu-Võiste loodusala (EE0040364) kaitstavate elupaikade loendist välja rohunditerikkad kuusikud (9050). Uulu-Võiste elupaikade inventuuri käigus on rohunditerikkad kuusikud inventeeritud vanadeks looduspargideks ning osaliselt ka soostuvateks ja soo-ehhtmetsadeks ning metsastunud luideteks. Uulu-Võiste loodusala teiste

eesmärkide osas muudatusi ei ole, olemasolev kaitsekord tagab eesmärgiks seatud liikide ja elupaikade kaitse. Nimetatud muudatus on Vabariigi Valitsuse poolt kinnitatud 29. detsembri 2016. a määrusega nr 165 „Uulu-Võiste maastikukaitseala moodustamine ja kaitse-eeskiri“.

Alapunktiga 23 tunnistatakse kehtetuks punkti 2 alapunkt 481 Vapramäe loodusala (EE0080309). Ala liidetakse Elva loodusalaga (EE0080318).

Eelnõukohase korralduse **punktiga 2** kavandatu kohaselt asendatakse korralduse lisas 2 Natura 2000 võrgustiku Harjumaa, Hiiumaa, Ida-Virumaa, Järvamaa, Jõgevamaa, Läänemaa, Lääne-Virumaa, Pärnumaa, Põlvamaa, Saaremaa, Tartumaa, Valgamaa ja Võrumaa Natura 2000 linnu- ja loodusalade kaardid.

Riigisestest kaitstavate alade piire on muudetud, et tagada paremini elupaikade ning liikide kaitse. Seetõttu tuleb Natura 2000 loodus- ja linnualade piirid kaitstavate alade piiridega vastavusse viia.

Eelnõukohase korraldusega laiendatakse või täpsustatakse Natura 2000 alade piire järgmiselt: **Adraku loodusala** pindala väheneb 10,5 ha; **Aidu loodusala** pindala suureneb 3,5 ha; **Ebavere loodusala** pindala väheneb 0,1 ha; **Elva loodusala** pindala 1072,2 ha; **Haanja linnu- ja loodusala** pindala suureneb 47,9 ha; **Ihamaru-Tilleoru loodusala** pindala väheneb 0,3 ha; **Karula-Pikkjärve loodusala** pindala suureneb 2 ha; **Kirikumäe loodusala** pindala väheneb 8,8 ha; **Kosemäe loodusala** pindala väheneb 0,7 ha; **Kostivere loodusala** pindala suureneb 14,6; **Kämbla loodusala** pindala väheneb 0,7 ha; **Kärasi loodusala** pindala 152,6 ha; **Lahemaa linnu- ja loodusala** pindala väheneb 56,6 ha; **Lasila loodusala** pindala suureneb 6,1 ha; **Lavassaare linnu- ja loodusala** pindala suureneb 1215,1 ha; **Maruoru loodusala** pindala väheneb 1,1 ha; **Meelva linnu- ja loodusala** pindala suureneb 53 ha; **Meenikunno linnu- ja loodusala** pindala suureneb 364,4 ha; **Muraka linnuala** pindala suureneb 17,2 ha; **Naissaare loodusala** pindala väheneb 5,3 ha; **Otepää linnu- ja loodusala** pindala väheneb 346,7 ha; **Paadremaa loodusala** pindala väheneb 2,8 ha; **Palakmäe loodusala** pindala väheneb 0,6 ha, **Parila loodusala** pindala suureneb 9,3 ha; **Pähklisaare loodusala** pindala suureneb 123,5 ha; **Pärnu lahe linnuala** pindala suureneb 300 ha; **Rannaniidu loodusala** pindala suureneb 23,6; **Selisoo loodusala** pindala suureneb 17,3 ha; **Smolnitsa loodusala** pindala suureneb 1,2 ha; **Suure-Aru loodusala** pindala suureneb 0,8 ha; **Tikste loodusala** pindala väheneb 0,4 ha; **Uulu-Võiste loodusala** pindala väheneb 34,7 ha; **Valgesoo loodusala** pindala väheneb 10,8; **Verijärve loodusala** pindala suureneb 3,1 ha; **Veski loodusala** pindala väheneb 1,5 ha; **Viitna loodusala** pindala suureneb 1,3 ha; **Vulbi loodusala** pindala suureneb 0,3 ha ja **Väinamere linnu- ja loodusala** pindala suureneb 501,4 ha.

Kõik nimetatud pindalade muudatused on käsitletud ja avalikustatud konkreetse ala kaitse-eeskirja kehtestamise või muutmise menetluse käigus.

Alade detailsete kaartidega saab tutvuda Keskkonnaministeeriumis, Keskkonnaametis, keskkonnaregistris ning maainfosüsteemis (www.maaamet.ee).

3. Korralduse mõju ja rakendamiseks vajalikud kulutused

Natura 2000 alal on võimalik taotleda Natura 2000 toetust põllumajandusmaale, erametsamaale või poolloodusliku koosluse hooldamiseks. Neid toetusi rahastatakse Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 65 lõikes 1 nimetatud Eesti maaelu arengukava 2014–2020 kohaselt Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD). Arengukava järgi on kogu perioodi poollooduslike koosluste hooldamise toetuse eelarveks

kavandatud 40 miljonit eurot, põllumajandusmaa toetamiseks 4,7 miljonit eurot ning erametsamaa toetusteks 28 miljonit eurot.

Natura 2000 alade kaitse korraldamiseks on võimalik saada toetust Euroopa Liidu struktuurivahenditest. Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2014–2020 alusel suunatakse ühtekuuluvusfondist meetmele „Kaitsealuste liikide ja elupaikade säilitamine ning taastamine“ kokku 54 miljonit eurot.

Korralduse rakendamine uut olulist mõju lisanduvatele aladele, kus asuvad poollooduslikud kooslused, ei avalda. Poollooduslike koosluste hooldustoetust makstakse kõigil kaitstavatel aladel. Edaspidi on maaomanikul võimalik taotleda Natura 2000 toetust erametsamaale või maakasutajal põllumajandusmaale. Neid toetusi makstakse EAFRD vahenditest ning korraldusega ei kaasne täiendavaid kulusid riigieelarvest.

Korralduse rakendamine alade kaitsekorraldamise osas olulisi muudatusi kaasa ei too. Natura 2000 alade laiendustel tuleb tegevuse kavandamisel ja strateegiliste planeerimisdokumentide koostamisel keskkonnamõju või keskkonnamõju strateegilise hindamise käigus hinnata kavandatava tegevuse võimalikku mõju Natura 2000 loodus- ja linnualade kaitse-eesmärkidele ja alade terviklikkuse säilimisele.

Korralduse rakendamine avaldab positiivset mõju loodus- ja elukeskkonnale.

4. Korralduse jõustumine

Korraldus jõustub üldises korras.

5. Eelnõu kooskõlastamine

Eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile ja Maaeluministeeriumile eelnõude infosüsteemi EIS kaudu.